

ALAA

Ander werk van Erik Wouters & Anne Schneider bij Clavis

Jules (4+)

Kop vol gruis (14+)

Andersom (young adult)

Malak (14+)

Bij Clavis Uitgeverij staan jongeren centraal.
Wij geloven namelijk dat de wereld van morgen er zal
uitzien als de dromen van onze jeugd. Het is onze missie
om hun leefwereld elke dag zo mooi mogelijk te maken.

Erik Wouters

Alaa

© 2026 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York

Illustraties: Anne Schneider

Omslagontwerp: Clavis Studio

Trefw.: Gaza, oorlog, heimwee

NUR 248

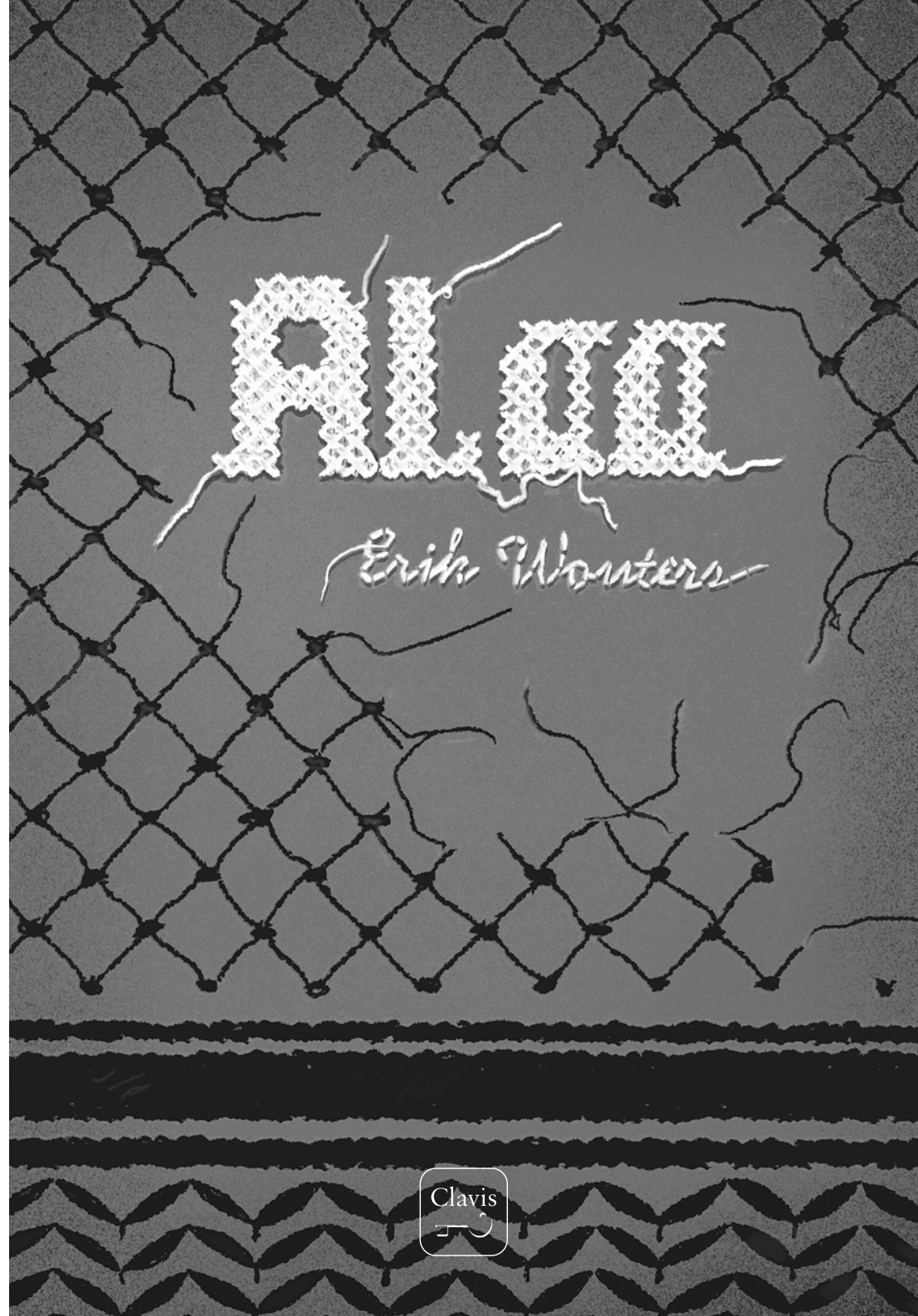
ISBN 978 90 448 6218 8

D/2026/4124/088

Alle rechten voorbehouden

Tekst- en datamining niet toegestaan

www.clavisbooks.com

*Met bijzondere dank aan
Alaa Abd Al Jawaad en Malak Habroundahman.
Zonder hen had ik dit boek niet kunnen schrijven.*

*De opbrengst van dit boek gaat integraal naar
Artsen zonder Grenzen, voor hun projecten in Gaza.*

Voorwoord

Dit boek is geen roman, geen verhaal en vooral geen fictie.

Het is een verslag.

Een verslag van wat er zich door de oorlog die op 7 oktober 2023 begon, afspeelt in het hoofd van Malak, een jonge Palestijnse vrouw.

Malak is de oudste dochter van Nader, met wie ik in 2017 bevriend raakte. Hij is in 2015 gevlucht uit Gaza en in Antwerpen terechtgekomen.

Pas in 2018 lukte het hem zijn vrouw en vier kinderen ook naar Antwerpen te laten overkomen. Malak was net vijftien.

Op 7 oktober 2023 – Malak was toen twintig – escaleerde het geweld in Israël en de Gazastrook toen Hamas een verrassingsaanval op Israël uitvoerde. Er werden raketten op Israëlische plaatsen in de grensstreek en op de steden Tel Aviv en Jeruzalem afgevuurd. De Hamasmilities doodden in Israël meer dan duizend mensen en ontvoerden er zo'n tweehonderdvijftig naar Gaza.*

* Hamas is een radicale, gewapende organisatie die sinds 2007 de Gazastrook in handen heeft. Hamas vecht tegen de Israëlische bezetting en voor een onafhankelijke Palestijnse staat. Israël en zijn bondgenoten noemen Hamas extremistisch en zelfs terroristisch. Hierbij wordt al te vaak vergeten of verzwegen dat Hamas ontstaan is als reactie op de decennialange onderdrukking van de Palestijnen door Israël. Een onderdrukking die na 7 oktober escaleerde tot een volkerenmoord met massale mensenrechtenschendingen en oorlogsmisdaden.

Israël reageerde met een ongezien militair offensief in de Gazastrook. In twee jaar tijd werden minstens vijftienduizend Palestijnen, voornamelijk burgers, gedood, onder wie minstens vijftienduizend – maar waarschijnlijk veel meer – kinderen. Ruim negentig procent van de bevolking moest vluchten. De humanitaire nood is enorm, maar Israël weigert hulp toe te laten – behalve tijdens het staakt-het-vuren begin 2025, dat amper twee maanden duurde. In oktober 2025 werd er een nieuw staakt-het-vuren overeengekomen, maar het is onduidelijk in hoeverre dat standhoudt.

Enkele weken na die zevende oktober kwamen Malak en haar papa een kopje koffie bij me drinken. Dat gebeurde en gebeurt wel vaker. Er ontspon zich een zeer heftig gesprek vol woede, vol opgekropt verdriet, vol wanhoop ook.

Nader voorspelde die middag de totale vernietiging van Palestina door het Israëlische leger, met de steun van onder andere de Verenigde Staten. Ik geloofde hem toen niet.

Malak probeerde vooral niet te huilen. Wat haar niet lukte.

Wat ging er allemaal om in haar hoofd?

Blij zijn kan niet meer

Er klopt iets niet in mijn hoofd.

Ik voel me schuldig als ik blij ben.

Ik kan niet meer genieten.

Of beter, ik mag – van mezelf – niet meer genieten.

Niet van zoiets banaals als een lekker ijsje, maar ook niet van het weerzien met familie die ik zes jaar niet gezien heb.

Dat 'iets' in mijn hoofd belet me ook rustig te slapen. Vroeger, voor de ramp van 7 oktober 2023, droomde ik soms ook eng, maar er was altijd een stemmetje in mijn hoofd dat zei: 'Geen zorgen, Malak, het is maar een droom.'

Dat stemmetje is weg.

Steeds opnieuw droom ik dat ik in Gaza door onze buurt wandel. Overal puin, overal lijken op straat. Mensen zonder armen of zonder benen, overal bloed. De geur van de dood. Maar ik vind het niet vreemd. Lijken, bloed, het is 'gewoon'. Ik hoor ook mensen spreken, maar zie niemand die leeft. Ik ga ons huis binnen. Het is leeg. Alles en iedereen is weg.

Dan schrik ik wakker.

Even denk ik: oef, het was maar een droom.

Maar meteen daarna besef ik: nee, Malak, dit is geen droom.

Jammer genoeg niet.

Nog een nachtmerrie.

Ik ben op school, samen met al mijn familie en vrienden.

Israëlische soldaten omsingelen het gebouw en roepen: 'Iedereen wordt gedood! Ontsnappen is onmogelijk!'

Ik verstop me onder een trap. Tenminste, dat denk ik. Ik herinner het me niet goed.

De soldaten beuken de deur in. Ze zien me niet, maar ik hoor wel hoe ze mijn familie bedreigen.

Ik wil weglopen, nee, ik wil iets doen om het moorden te verhinderen, maar ik zit vast. Hopeloos vast.

Ik heb nog veel andere enge dromen, maar de twee die ik net verteld heb, zijn elke dag weer de realiteit in Gaza. Maar ook in mijn hoofd, hoewel ik al jaren in België woon.

Daarom kan ik niet meer blij zijn.

Sinds 7 oktober 2023 is alles veranderd.

Ik weet niet waarom, maar ik denk dat deze oorlog nog niet helemaal tot me doordringt.

In vorige oorlogen of bombardementen in Gaza heb ik niemand van mijn familie of vrienden verloren.

Nu wel.

Twee ooms van mijn papa: oom Nasser en oom Jihaad. Ze waren allebei bijna zeventig, broers van mijn oma van vaderskant.

Voor velen hier heeft het woord *jihad* de negatieve betekenis 'oorlog', maar *jihad* betekent veel meer dan dat: het betekent 'strijder', 'vechter', en dat kan evengoed voor een goede zaak zijn en het kan ook zonder geweld.

Oom Jihaad had een winkeltje naast het huis van Alaa, mijn beste vriendin.

Mijn nichtjes die nu ook in België zijn en mijn broer Hossein gingen vaak naar het winkeltje van oom Jihaad. Ze waren bevriend met zijn zoon, die ongeveer even oud is als Hossein. Dan pikten ze samen wat kleingeld uit de kassa en gingen computerspelletjes spelen. Ik ben er bijna zeker van dat mijn oom wist dat zijn zoon, mijn nichtjes en Hossein dat deden, maar hij zei er nooit iets van. Hij genoot ervan dat kinderen van zijn familie samen plezier maakten.

Enkele maanden geleden ging oom Jihaad boodschappen doen, samen met oom Nasser. Ze zijn nooit teruggekomen.

Hun lijken zijn geïdentificeerd dankzij de sleutels en de portemonnees die ze bij zich hadden.

Niemand van onze familie weet waarom ze vermoord zijn. Het kan ook stom toeval geweest zijn.

Oom Nasser was mijn lievelingsoom. Hij kwam niet zo vaak bij ons langs, want hij woonde een eindje van ons vandaan, maar hij hield van spelletjes. Ik herinner me dat hij altijd grapjes maakte en soms plots 'Krrritch!' in mijn oor zei. Dan kriebelde het in mijn hoofd.

Gisteren maakte ik zonder nadenken hetzelfde geluidje in het oor van mijn kleine zus Yasmina. 'Krrritch!'

Ze moest er heel erg om lachen. En toen besepte ik plots: dat was het geluidje van mijn oom Nasser en hij is dood.

Er zijn ook twee mensen van Al Anqa vermoord. Al Anqa, wat 'de vuurvogel' betekent, is de dabka*-dansgroep waarin mijn vriendin Alaa en ik jarenlang gedanst hebben.

* Dabka is een traditionele Arabische dans, populair bij de Palestijnen, maar ook in Libanon, Syrië, Jordanië en Saudi-Arabië. Het is een heel vrolijke, heftige dans die door vrouwen en mannen wordt gedanst.

Ik mis Al Anqa nog elke dag.

Yazan was danser in onze groep, maar ook journalist-cameraman.

Hij werd neergeschoten terwijl hij aan het werk was. Israëli-sche soldaten verhinderden tien uur lang dat hij medische hulp kreeg. Hij stierf, amper vijftientig jaar oud.

Waarom?

De andere, Mohammed, was getrouwd en had een dochtertje. Ook hij, zijn zus en twee van zijn broers dansten bij Al Anqa.

Eind 2023 werd zijn huis gebombardeerd. Heel zijn gezin, familie van hem en hijzelf werden gedood.

Waarom?

Ik kan en mag niet meer blij zijn omdat er geen antwoorden zijn op al mijn waarom-vragen. Omdat ik bezorgd ben voor mijn familie, mijn vrienden en vriendinnen die nog in Gaza zijn.

Het is nu bijna anderhalf jaar geleden dat Mohammed en Yazan vermoord werden, maar ik droom nog heel vaak over hen.

Ik droom dat we met onze dansgroep aan het oefenen zijn. Plots zie ik Mohammed en Yazan. Ze staan achter in de zaal. Ik weet dat ze dood zijn, maar ik roep: 'Kijk, kijk!'

Niemand reageert. Ik huil en roep hun namen.

Mohammed en Yazan kijken me aan en glimlachen ...

Enkele dagen voor de oorlog uitbrak, kreeg ik een bericht van een nicht van me, Aseel. Ze stuurde me foto's van een brief die ze van me gekregen had. Ik had *Ik hou van je* geschreven, en: *Jij bent dicht bij mij dan mijn broers Bashir en Hossein. Je bent als een zus voor mij.* Ik had haar ook tekeningen van hartjes gestuurd.

In haar bericht stond: *Je hebt dit naar mij geschreven, maar*

jullie hebben me verlaten. Jij, Bashir en Hossein.

Ik wist niet hoe ik daarop moest reageren. Ik schreef terug: *We missen je, we willen echt dat je naar ons kunt komen.*

Toch weet ik dat dat nooit zal lukken: haar papa zal haar nooit alleen laten vertrekken. Het is oorlog, alles is gevaarlijk. Mensen die aan een paspoort willen komen, moeten waanzinnig veel geld betalen en kunnen vaak toch niet reizen omdat de luchthavens gebombardeerd zijn.

Wat moet ik haar schrijven?

Ik weet het niet.

Ik weet zelfs niet waar ze nu is, en of ze nog leeft.